

СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ І ДЕРЖАВНА БЕЗПЕКА В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕОСТРАТЕГІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

STRATEGIC COMMUNICATIONS AND STATE SECURITY IN THE CONTEXT OF IMPLEMENTING THE GEOSTRATEGY OF THE UKRAINIAN STATE

Ліпкан В.А., д.ю.н., професор,
професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики,
Академія праці, соціальних відносин і туризму
<https://orcid.org/0000-0002-7411-2086>
<https://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0012068>
WoS : LIH-1184-2024

Мартиненко Д.Б., к.ю.н., доцент,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування,
Національна академія внутрішніх справ

Стаття присвячена всебічному аналізу стратегічних комунікацій та державної безпеки, розглядаючи їх як ключові компоненти геостратегії Української Держави. Констатовано на: відсутність розроблених на науковій основі засад стратегічної політики; несформованість системи стратегічних комунікацій; нерозробленість геостратегії Української Держави. Акцентовано на проблемних питаннях у рамках розвитку парадигми стратегічних комунікацій і державної безпеки у правових, безпекових та політологічних дослідженнях.

Визначено геостратегічний ландшафт реалізації стратегічних комунікацій. Виділено ключові стратегічні причини відсутності національної геостратегії та несформованості системи стратегічних комунікацій: змоскалення державного апарату, упровадження малоросійського мислення, реалізація чужих концепцій та антиукраїнських доктрин, тиражування засадничих положень геополітики як чужої теорії, в рамках якої офіційно та науково відмовлено Україні в державності та ствердженні державної ідентичності.

Проаналізовано зміст та умови реалізації стратегічного потенціалу США щодо збереження глобального лідерства і системоутворюючої ролі в поясі „сил Добра”. Аргументовано високу імовірність дестабілізації державної безпеки США у внутрішньому контурі, а також визначено хибність відмови від застосування стратегічних комунікацій всередині держави щодо забезпечення стійкості конституційного ладу і збереження територіальної цілісності.

Запропоновано увести в науковий обіг поняття, яке уособлює синтез геостратегії та стратегічних комунікацій в розрізі реалізації політики державної безпеки: геостратком – геопросторову модель стратегічного управління, змістом якої виступають стратегічні комунікації. Надано аргументи щодо необхідності запобігання освітньо-науковому геноциду через підготовку стратіархів. Визначено складові геостраткому: стратегічна; теоретична; практична; безпекова; правова; методологічна, подано та конкретизовано їхній зміст. Наголошено на необхідності відмови від парадигми ототожнення стратегічних комунікацій із комунікативною політикою.

Запропоновано внутрішній та зовнішній аспекти стратегічних комунікацій, конкретизовано їхній зміст. Акцентовано на необхідності ухвалення нормативно-правового акту, в якому було б визначено: мету, завдання, принципи, напрями, особливості формування та реалізації державної політики у сфері утвердження стратегічних комунікацій як складової реалізації геостратегії Української Держави, гарантії участі громадян Української Держави, закордонних українців, громадських об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства у її реалізації; повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування, лобістських структур та бенефіціарів у цій сфері.

Ключові слова: стратегічні комунікації, державна безпека, державність, безпекова функція, стратегічна правотворчість, державні інтереси, правове регулювання державної безпеки, геостратегія Української Держави, стійкість інституційної системи.

The article is dedicated to a comprehensive analysis of strategic communications and state security, examining them as key components of the geostrategy of the Ukrainian State. It highlights several challenges: the absence of scientifically developed foundations of strategic policy, the lack of a developed strategic communications system, and the underdevelopment of the geostrategy of the Ukrainian State. The article emphasizes problematic issues within the framework of the development of the strategic communications and state security paradigm in legal, security, and political science research.

The geostrategic landscape for implementing strategic communications is defined. Key underlying strategic reasons for the lack of a national geostrategy and the underdeveloped strategic communications system are identified, including: the Russification of the state apparatus, the integration of colonial “Little Russian” mentality, the implementation of foreign concepts and anti-Ukrainian doctrines, and the replication of foundational principles of geopolitics as an external theory that officially and scientifically denies Ukraine’s statehood and the assertion of national identity.

The content and conditions for the United States’ strategic potential in maintaining global leadership and a systemic role in the “Axis of Good” are analyzed. The article argues the high probability of destabilization of U.S. state security internally and identifies the error in abandoning the use of strategic communications domestically to ensure the stability of the constitutional order and territorial integrity.

It proposes introducing a new scientific term that embodies the synthesis of geostrategy and strategic communications in the context of implementing state security policy: geostatcom – a geospatial model of strategic administration, whose content is defined by strategic communications. Arguments are presented for the need to prevent educational and scientific genocide through the preparation of “stratiarchs” (strategic architects). The components of geostatcom are identified: strategic, theoretical, practical, security, legal, and methodological, with their content provided and clarified. The article emphasizes the need to reject the paradigm of equating strategic communications with communication policy.

Internal and external aspects of strategic communications are proposed, with their content specified. The necessity of adopting a regulatory legal act is highlighted, one that would define the purpose, objectives, principles, directions, and specificities of forming and implementing state policy in the field of establishing strategic communications as an element of the Ukrainian State’s geostrategy. It would also outline guarantees for the participation of Ukrainian State citizens, overseas Ukrainians, public associations, and other civil society institutions in its implementation, as well as the powers of state and local authorities, lobbying structures, and beneficiaries in this area.

Key words: strategic communications, state security, statehood, security function, strategic lawmaking, state interests, legal regulation of state security, geostrategy of the Ukrainian State, institutional stability and resilience.

Війна РФ проти Української Держави має чимало істотних причин. Одна з них криється у:

- 1) відсутності розроблених на науковій основі засад стратегічної політики;
- 2) несформованості системи стратегічних комунікацій;
- 3) нерозробленості геостратегії Української Держави [1] (далі – ГУД) як дороговказу політики державної безпеки.

У рамках *правових досліджень* автори концентруються на певних описових ознаках юридичних понять, з метою їхньої подальшої легітимації в контексті закріплення тих чи чинних правових категорій і удосконалення норм законодавства (причому це „удосконалення” не завжди є науково обґрунтованим і зумовленим об’єктивними потребами розвитку соціального явища і відповідних йому відносин). Стратегічна правотворчість майже не досліджується, стратегічні комунікації, державна безпека або геостратегія виступають самостійними об’єктами дослідження в дуже маленькій кількості публікацій сучасних авторів юридичних досліджень.

У рамках *політичних досліджень* автори прагнуть здебільшого аналізувати цитування тих чи тих авторів, однак об’єктивно замало приділяють увагу аналізу безпосередньо предмета дослідження, виявлення його сутнісних ознак відповідно до політологічної теорії.

А в рамках *безпекових досліджень* автори дуже інертно зміщені в бік дослідження національної безпеки та її складових. Стратегічні комунікації не ідентифіковані як модель державної політики, вони аналізуються сегментарно і контекстуально відповідно до спеціальності автора, а не відповідно до системного предмета дослідження. Бо стратегічні комунікації значною мірою можуть бути синхронізовані із політикою державної безпеки.

Взнаки дається вузькопредметність і незастосування міждисциплінарного підходу до дослідження системних та комплексних явищ.

Тому *актуальність* нашого дослідження обумовлена відсутністю практичних та здійснених на засадах безпекознавчого, системного, міждисциплінарного підходів та методів правознавства розвідок із питань сутності стратегічних комунікацій в контексті право- і державотворення, реалізації політики державної безпеки крізь призму утвердження ГУД.

Відтак, для розуміння сутності проблеми, наукова стаття була структурована за певними, логічно об’єднаними та пов’язаними блоками.

1. Геостратегічний ландшафт реалізації стратегічних комунікацій.

Відзначимо, що роками розроблялися різноманітні акти стратегічної правотворчості: ухвалювалися різногатункові стратегії, концепції, нормативні акти. Однак нами встановлено, що в рамках юридичних наук замало ґрунтовних досліджень щодо аналізу справжнього ефекту, який дані акти чинили на: 1) покращення рівня життя української нації; 2) структуруацію геостратегічного ландшафту за кордоном на користь реалізації українських державних інтересів через утвердження стратегічних комунікацій (далі – стратком); 3) з’ясування синергетичного впливу актів стратегічної правотворчості на безпекову сферу і сферу державної політики.

Усе це мало свої причини: змоскалення державного апарату [2], упродовження малоросійського мислення [3; 4], реалізація чужих концепцій та антиукраїнських доктрин [5], а головне тиражування засадничих положень геополітики як чужої теорії, в рамках якої офіційно та науково **відмовлено Україні в державності** та ствердженні *державної ідентичності* [6].

На справедливую думку М. Зінорука „наслідком відсутності сформованої політики державної безпеки стало: здійснення непослідовної, фрагментарної державної політики; відсутність дієвих практичних механізмів стра-

тегічного управління, передусім проактивного, унеможливлення досягнення стратегічних пріоритетів і національних інтересів; неможливість досягнення визначеної у чисельних нормативних актах стратегічної мети; незрозуміле ставлення до стратегічних партнерів, через нерозуміння стратегічної культури відносин; недостатній рівень використання потенціалу актів стратегічної правотворчості, їх непов’язаність між собою, і фактичне унеможливлення стратегічного впливу на суспільні відносини; відсутність стратегічно виважених рішень, заснованих на аналізові і на стратегічному плануванні і прогнозуванні” [7, с. 14].

Тож: маємо причини і наслідки. Натомість не маємо відповідної наукової рефлексії цих процесів та дослідження їхніх зв’язків. Важливо розуміти, що будова власної державної політики має відбуватись відповідно до інтересів Української Держави її геостратегії, а не бути підлаштованою під потреби та інтереси країн, які здійснюють нам допомогу (у межах, обсягах та часу, який є вигідним передусім для цих країн і відповідає їхнім інтересам). Однією з них виступає наш стратегічний партнер США. Тому детальніше зупинимось, в якості прикладу, до алгоритму дослідження впливу партнерських відносин на реалізацію державної безпекової політики в контексті творення ГУД через модель страткому.

2. Щодо глобального стратегічного лідерства США.

Висновки в даному фрагменті дослідження здійснюються на підставі особистого досвіду одного з авторів (Ліпкан В.А.), який навчався за програмою глобального лідерства свого часу в США в Університеті Делаверу. Відмітимо, що чималий та впливовий слід навіть і на сучасну політику США мають парадигмальні геостратегічні кліше Г. Кіссінджера, який був відвертим ворогом України, стверджуючи, що Росія у своїй конфігурації потрібна США як можливий союзник проти Китаю.

Наші тези також підтверджуються і в авторитетних розвідках інших авторів, зокрема Ю. Щербак відкрито маркує одного з провідників сучасної безпекової політики США – Г. Кіссінджера – одним із руйнівників української державності, підспівувачів путінському режиму [2].

Перебуваючи у метафізичному полоні вчень Г. Кіссінджера (який мав тісні стосунки із Д. Ротшильдом), З. Бжезінського [8], повторюючи помилки Дж. Буша старшого (відома промова „котлета по-київськи”) [9], стратегічній невпевненості Б. Обама, американська школа стратегії, занедбавши стратком, не розробила нових підходів до глобального лідерства США в нових змінюваних умовах:

- умовна ведення тотальної війни на декількох напрямках (РФ, Іран, КНР (потенційно));
- застосування не високотехнологічної зброї;
- відсутності ефективного функціонування масштабного промислового виробництва зброї,
- широкомасштабної реалізації концепції стратегічних комунікацій проти США, зокрема всередині їх, та країн, що представляють „сили Добра”.

Нині США продовжує стратегічно помилково і надалі розглядати РФ як можливого партнера у потенційній протидії Китаю, що є **стратегічною помилкою зовнішньої політики США, невірною оцінкою стратегічних перспектив на знецінення стратегічних комунікацій як визначальної моделі політики держави в умовах нелінійності** [1, с. 567-580]. Із позицій *монополярного атлантизму* завдання стратегічної поразки Росії, про яку постійно лише наголошують військові США, зосібна міністр оборони Л. Остін, призведе до усунення інструмента впливу на головного конкурента за світове панування – Китай.

США і зараз послуговується доктриною Г. Кіссінджера, згідно з якою депопуляція має стати вищим пріоритетом американської зовнішньої політики. Американська економіка дедалі більше потребує природних ресурсів з-за кордону, особливо із менш розвинених країн. Усюди, де

зменшення населення допоможе покращити перспективи такої стабільності, політика щодо регулювання населення стає пов'язаною із ресурсами, розходами та економічними інтересами США.

Однак повсюдна захопленість *зовнішньою політикою* значною мірою **приводить до ерозії державної безпеки США у внутрішньому вимірі**. Адже станом на початок листопада 2024 року напередодні виборів президента США, більш чверті американців побоюються початку громадянської війни, а домінуюча більшість опитаних (84%) переконані, що за останні 10 років США стали більш розколотими [10]. В англійській мові існує два терміни для позначення терміну „безпека”: security and safety. Саме другий термін відбиває стан та внутрішнє відчуття убезпеченості, яке в американців, дуже на низькому рівні, що утворює, відповідно до методології діалектичного матеріалізму, антагонізми, як рушій до потенційної дестабілізації.

Захопленість глобальним лідерством та домінуванням створило небезпечні умови для втрати контролю та стабільності всередині держави, утворюючи передумови до розпаду країни.

Відтак, констатуємо:

- США не готові до запобігання громадянській війні, а в рамках стратегії національної безпеки США дана позиція не інтегрована до кластеру загроз державній безпеці а відтак не існує протоколів дій складових сил безпеки у разі виникнення актів громадянської непокорі, групових порушень громадського порядку, збільшення злочинності, а також та спроб сепаратизму окремих штатів;

- потенціал стратегічних комунікацій застосовується лише у зовнішніх відносинах, тобто лише в одновимірному просторі державної безпеки: зовнішньому, що апіорі унеможливує та зменшує потенціал контррозвідувальних заходів всередині США щодо стратком, який провадять інші країни проти США;

- геостратегія США не передбачає серйозності внутрішніх загроз, тому питання: 1) зміцнення внутрішньої стійкості інституційної системи; 2) готовності до вжиття активних заходів, передусім контррозвідувального і контртерористичного характеру щодо унеможливлення дестабілізації конституційного ладу, збереження територіальної цілісності не розглядаються в якості пріоритетних в контексті забезпечення державної безпеки (яка в США ототожнюється із національною).

Існує й інший кластер проблем, докладний та компетентний науковий аналіз яких виходить за рамки предмета даної статті, але навіть і абрисно подане нами здійснене для того, щоб автори, особливо молоді, які починають свій науковий шлях, могли об'єктивно підходити до аналізу геостратегічного ландшафту, не маючи жодних авторитетів або інших факторів, які впливають на думку науковця, але є далекими від наукового аналізу: об'єктивного, повного та достовірного.

Цитування авторів має відбуватись в контексті дослідження явища, а не становити окремий предмет дослідження, за винятком тих випадків, коли дослідження здійснюється саме в контексті вивчення історії правової безпекових чи політичних чень.

Ми продемонстрували: США мають проблеми, передусім стратегічного характеру. Надмірна захопленість зовнішньою політикою сприяла тому, що проблеми внутрішньої політики почали каскадно накопичуватися невирішеними кластерами. Як наслідок сформовано достатньо потужний конфліктогенний потенціал всередині соціальної системи, який за подальшого збереження домінування у безпековій політиці акцентів лише на зовнішню безпеку, призведе до подальшої поляризації суспільства, серйозних порушень громадського порядку, посягання на конституційний лад, можливий розпад США.

Відтак, маємо поважати нашого стратегічного партнера, натомість чітко та професійно бачити і його помилки

та суттєві недоліки передусім стосовно застосування моделі управління у вигляді стратегічних комунікацій у сфері політики державної безпеки як складової реалізації геостратегії глобального лідерства.

Саме для цього нами пропонується увести в науковий обіг термін **геостратком** – геопросторову модель стратегічного управління, змістом якої є стратегічні комунікації; стратегічні комунікації у сфері геостратегії.

Підтвердження нашої думки також знаходимо і в публікаціях американських авторів. На думку Axel de Vernou, США мають протистояти відродженню китайської та російської геополітичної думки відродженням власної американської геостратегії задля довгострокового управління євразійськими геополітичними інтересами Америки [11]. Тож навіть всередині наукового товариства США розуміють певну захопленість власної величчю, яка на разі в аспекті стратегічного мислення не має серйозних підстав.

Отже підкреслимо: США є нашим союзником у війні проти РФ, володіє потужним розвідувальним потенціалом, але це не має слугувати підставою для відмови в об'єктивній оцінці аналітичної спроможності США та їхніх наукових шкіл щодо формування гарантованих умов збереження глобального лідерства і стійкості системи Добра, складовою якої є Українська Держава.

Більше того, ми прогнозуємо, що нехтування стратегічними комунікаціями у внутрішній політиці стане причиною у найближчій перспективі (горизонт прогнозування: 2024-2028 рр.) для дестабілізації державного та конституційного ладу, демократичного режиму і руйнування республіканської форми правління в США.

Тож дані прогнозні моделі також мають враховуватися при формуванні моделей та сценаріїв розвитку державної безпекової політики та визначати зміст стратегічних комунікацій.

3. Стосовно рефлексії геостратегії в рамках українського наукового товариства. Так в Україні з питань геостратегії підготовлено, окрім монографії одного з авторів даної статті [1], лише дві солідні монографії (Кондратенко [12] і А. Гольцов [13]), але ці монографії мають предметом свого наукового аналізу – Росію.

Окремо відзначимо на прояви **освітньо-наукового геноциду**: через непродумані освітню та наукову політику сьогодні в Українській Державі не існує жодного навчального закладу, який готує справжніх **стратіархів** – еліта суспільства, творці, які внаслідок еволюції стратегічної культури в рамках соціальної системи, утворили нову форму історичної конфігурації, набувши статусної та функціональної індивідуальності внаслідок процесів внутрішньої диференціації соціальної системи з утворенням унікальної системної аналітичної структури, яка різниться від інших управлінських систем контекстуальним використанням каскадної моделі стратегічних комунікацій.

Відзначимо, що в нашій державі існує спеціальність 21.03.03 – геополітика (політичні науки), але станом на жовтень 2024 року в нашій державі: не існує жодної функціонуючої спеціалізованої вченої ради. Тобто: в Україні неможливо захистити дисертації за цією спеціальністю через штучно створену „відсутність” достатньої кількості для проведення захисту фахівців за такою спеціальністю, а головне через начебто „відсутність затребуваності” у фахівцях такого стратегічного рівня мислення на рівні держави. Аналогічна ситуація констатується нами і стосовно фахівців у сфері стратегічних комунікацій, які здебільшого захищаються або за спеціальністю „соціальні комунікації” або „державне управління” [14].

Формулюємо питання: кому це вигідно, чи відповідає така освітня та наукова політика інтересам Української Держави?

Якщо створені умови для унеможливлення захисту за цією спеціальністю, то якими інтересами керуються кон-

кретні посадові особи, котрі унеможливають розширення наукового політологічного та безпекового, а головне – стратегічного дискурсу, не даючи захищати роботи з геостратегії, геополітики та стратегічних комунікацій? Чи не є в діях даних посадових осіб ознак складу злочину щодо сприяння здійсненню збройної агресії через утвердження стандартів освіти держави-агресора і унеможливлення формування української державницької стратегічної думки, розвитку українських безпекових досліджень, формування національної системи стратегічних комунікацій?

Якщо підходити суто формально, переконані: дії відповідних окремих посадових осіб підпадають за окремими ознаками під ч. 3 ст. 111¹ Кримінального кодексу України „Колабораційна діяльність”, адже такі дії сприяють: 1) здійсненню збройної агресії проти України; 2) уникненню відповідальності за здійснення державою-агресором збройної агресії проти України; 3) впровадженню стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти через унеможливлення формування наукової школи на державницьких засадах із геостратегії та стратегічних комунікацій, формування освічених та компетентних національних наукових кадрів із державницьким мисленням здатних до самостійного вироблення стратегічної політики Української Держави.

Додатково зауважимо, що останніми роками було проведено чимало наукових конференцій, усіляких дискусій, заходів в Балтійських країнах щодо окремих фрагментів страткому. Але наразі констатуємо: нині відсутня розроблена відповідна документація щодо відкриття нової наукової спеціальності „Стратегічні комунікації”.

4. Авторське бачення вирішення проблем.

Слід тверезо підходити до оцінки системотворення в контексті утвердження страткому у сфері ГУД за такими складовими:

1) **стратегічний** – в нашій державі відсутня модель стратегічної архітектури: а) **геостратегія сучасної Української Держави** в її системному розумінні та тринітарному розумінні (теорія, практика, нормативний акт) вимірі має базуватися на стратегічних національних цінностях та інтересах, позитивних й успішних сталих традиціях державо-, націо-, безпеко- і правотворення, а також визначати стратегічну архітектуру, мати мотивацію до її розроблення та упровадження, відповідні ресурси і концептуальне забезпечення; б) **секторальні стратегії державної політики (стратегієми)** як напрями політико-безпекової практики, що сформовані та реалізуються відповідно до найбільш важливих сфер життєдіяльності, виступають складовим елементом геостратегії; в) ключовим інструментарієм реалізації стратегії державної політики виступає **стратегічне управління, яке включає механізми стратегічного планування, прогнозування, передбачення та стратегічні комунікації на основі стратегічної культури**; г) стратегічне управління і секторальні стратегії у комплексі мають формувати необхідні та достатні умови для реалізації стратегічних національних цінностей та інтересів з урахуванням стратегічних національних пріоритетів; г) для реалізації стратегічних національних інтересів у державі створюються спеціальні правові, безпекові, технічні, кібернетичні й інші комплексні режими **стійкого функціонування системи об'єктів стратегічної інфраструктури**; д) **секторальні стратегії як акти стратегічної правотворчості** формують механізм правового забезпечення процесу реалізації стратегією і відбуваються за допомогою функціонування ієрархічної системи НПА, що регулюють суспільні відносини у сфері геостратегії, у тому числі через легітимацію стратегій як актів стратегічної правотворчості

2) **теоретичний** – становлення науки про стратегічні комунікації – не відбулося;

3) **практичний** – систему стратегічних комунікацій не побудовано;

4) **безпековий** – стратегічні комунікації не індоктриновані в архітектуру державної безпекової політики, тобто не є сформованим **геостратком**;

5) **правовий** – стратегічні комунікації не легітимовані, в державі не розроблено жодного системного нормативного акта, який би визначав: мету, завдання, принципи, напрями, особливості формування та реалізації державної політики у сфері утвердження стратегічних комунікацій як складової реалізації геостратегії Української Держави, гарантії участі громадян Української Держави, закордонних українців, громадських об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства у її реалізації; повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування, лобістських структур та бенефіціарів у цій сфері;

б) **методологічний** – 1) у царині теорії страткому послуговуються методологією теорії комунікацій, а **стратком ще й донині помилово звужують до**: а) публічної дипломатії; б) зв'язки з громадськістю у воєнній сфері; в) ПССО; г) дослідження з інформаційної та кібербезпеки; г) PR та GR; д) цивільно-військове співробітництво. Ігнорується при цьому значний масив інших заходів та компонентів, про які я вже неодноразово писав в своїх численних публікаціях; 2) у царині практики – в Україні найбільш розвиненим абрис даної системи є лише в рамках МО України, натомість МЗС України та інші центральні органи виконавчої влади виключені із страткому: вживається урізноманітнена термінологія для оцінки стратегічних подій, відсутня стратегія наративного утвердження державних інтересів, інтерв'ю дають неуповноважені особи, медіапростір регулюються заборонювальними нормами, відбувається зловживання заходами державного примусу, замість формування конструктивної та проактивної стратегічної інформаційної та кібербезпекової політики; месенджери особливо телеграм у своїй сукупності не формують проукраїнського месенджерного простору і цілком не чинять вирішального впливу на формування суспільної свідомості. *Існують й інші важливі складові.*

Тому і зараз можемо зустріти дивні та істотно **помилкові інсинуації** окремих авторів, коли:

- нерозривну словосполучку „стратегічні комунікації”, вживають в однині: „стратегічна комунікація” [15, с. 5–6];

- в рамках дослідження стратегічних комунікацій під егідою НА СБУ : 1) Г. Малаяр аналізує питання „кваліфікації агресивної війни в кримінальних провадженнях” [16, с. 95–119] ”; 2) Л. Юдко – питання *лакунарності* поняття „заклику” в національному законодавстві [16, с. 120–123]; 3) Т. Гончарова – дискурсивну особистість *футбольного фаната* у вимірі гібридних викликів державній безпеці [16, с. 38–56];

- до орбіти стратегічних комунікацій включають дослідження *експліцитних та імпліцитних моделей в гендерній політиці* тощо.

Такий каламбур та когнітивна шароварщина відбуваються через відсутність розробленої **теорії стратегічних комунікацій**, в рамках якої мають бути чітко визначені предмет та об'єкт, категорійно-понятійна система, методологія та інші важливі компоненти системи наукового знання, про які в рамках наукової школи професора В.А. Ліпкана підготовлено низку окремих публікацій.

Висновую: У доміантній кількості наукових статей представлено вузьке та фрагментарне бачення страткому [17–19], що не віддзеркалює системної страткомівської парадигми у контексті творення ГУД, геостратком.

Формуємо доконечну і цілком ясну теоретичну науково обґрунтовану і практично доведену пропозицію до наукового товариства: **відмовитись від парадигми отождолення стратегічних комунікацій із комунікативною політикою.**

Пропозиції

Побудова ГУД [1, см. 70–80] має фокусувати власний розвиток на стратегічному управлінні в контексті широко-

масштабної реалізації страткому причинами та умовами, іншими детермінантами, що впливають на її упрозорене та державницьки усвідомлене системне творення.

Стратегічні комунікації слід розглядати в двох аспектах: внутрішній та зовнішній.

Внутрішній:

- *формування стратегічної меритократії* – відповідної державним інтересам форми правління і елітарного класу управлінців, які володітимуть стратегічним державницьким мисленням;

- *сакралізація влади та інституційної спроможності держави* – повага до інститутів влади має бути повернена, інакше довіра людей буде змищуватися в інші шари суспільних відносин: соціальні мережі, лідери громадської думки, блогери (селебріті), які, впливаючи на суспільну свідомість, не несуть жодної відповідальності за пропонувані ними рішення і взагалі, будучи позбавленими владно-розпорядчих повноважень, виходять за рамки управлінського дискурсу в класичному розумінні даного поняття, тож їх потрібно до нього „правильно” включати;

- *інтелектуалізація влади* – найвищі посади в державі мають обіймати не через зв'язки або голосування чи вибори, а через фаховість, професіоналізм і компетентність, відданість справі служіння Українській Державі та нації; це може бути чітко та прозоро визначено цифровими алгоритмами з метою мінімізації будь-яких антропогенних впливів;

- *імперативна бюрократія через стратегування меритократії*, у тому числі за допомогою унеможливлення лустрації, як свідомого цілеспрямованого протиправного знищення державного апарату Української Держави, формування наступності прво-, безпеко- і державотворчих традицій;

- *формування аналітичних спільнот та медійної мережевої експерткратія на засадах творення Української державності;*

- унеможливлення подальшого впливу олігархату на державотворення;

- мінімізація кримінократії;

- *стратегування національної геостратегії* відповідної до державних інтересів: механізми адаптації та імплементації є засобами супроводження, а не ціллю державної освітньої політики з утвердження страткому як окремого та самостійного напрямку.

Зовнішній: повоєнна Українська Держава має спрямовувати свій розвиток передусім на себе, через системне сприяння *утвердженню постросії* в контексті реалізації страткому і сприяння формуванню нових: 1) політичної системи; 2) політичних інститутів та їх ролі у політичній

системі суспільства, включаючи легітимні позбавлення їх повноважень; 3) векторів суспільної модернізації; 4) форм правління і змін змісту політико-правового режиму; 5) політичних відносин; 6) політичної влади із новою ідеологією.

Змістом страткому для реалізації зовнішньої складової має бути:

- дієве сприяння у будові сильної та розвиненої соборної Української Держави;

- безальтернативне і невідкладне прийняття України в НАТО в 2024 році;

- посилення захисту внутрішньої безпеки країн, що уособлюють „*сили розумного Добра*” передусім в аспекті збереження цінностей демократичних держав;

- посилення єдності ЄС та Західного світу та мінімізації масштабування концепцій стратегічної автономії, які сугестивно імплементуються країнами „вісі зла”;

- проведення збалансованої та розумної міграційної політики, спрямованої на зміцнення інститутів держави, ефективності інституційних систем;

- формування спільної інфраструктурної стратегії ЄС;

- декарбонізація та унеможливлення залежності від енергоносіїв з однієї країни (назва цієї країни не є значущою: адже для власне свободи цінністю виступає відсутність будь-якої залежності реалізації своєї стратегії від будь-яких третіх сторін) тощо.

Слід тверезо підходити не лише до своєї ролі та призначення, а й того, як нас бачить світ. Так, Українська Держава отримала міжнародно-правове визнання. Але на практиці, якщо застосовувати методологію страткому як нової системної теорії, страткомівська парадигма західних країн не передбачає чіткості та стратегічної ясності щодо подальшого існування нашої держави як цілісного та високофункціонального організму і високотехнологічної країни, рівноправного партнера [21].

Тож наше завдання – врешті-решт створити та легітимувати систему стратегічних комунікацій, утверджуючи наше власне бачення на геостратегію Української Держави.

Сприймаючи допомогу, особливо від розвинених країн, маємо усвідомлювати, що вона не має замінювати нам ментальний суверенітет і чинити вплив на формування власної стратегічної політики, власними, в тому числі й правовими засобами, за допомогою системної моделі страткому.

Завершимо такими рядками вірша одного з авторів цієї статті (професора В. А. Ліпкана):

За мир для себе слід боротися самим,

А не чекати, що його блаженно подарують.

Потрібно бути свідомим, не сліпим:

Державу без страткому не збудують!

ЛІТЕРАТУРА

1. Ліпкан В. А. Політичні засади геостратегії сучасної Української Держави. *монографія*. Одеса : Видавничий дім „Гельветика”, 2024. 830 с.
2. Щербак Ю. Вбити імперію зла: Росія – вічний ворог України. Київ : Дух і Літера, 2023. 296 с.
3. Маланюк Є. Малоросійство. Київ : Український пріоритет, 2015. 48 с.
4. Рябчук М. Від Малоросії до України: парадокси запізнілого націєтворення. Київ : Критика, 2000. 303 с.
5. Ліпкан В. А. Антиукраїнізм: новітній концепт політичної науки. Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами XII Міжнародної науково-практичної конференції (28 березня 2024 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків). Частина 1. Серія «Сектор безпеки України». Вип. 47. Редкол.: А.П.Гетьман, Белов Д.М., Т.О.Коломоєць, Ю.В.Мех, В.Я.Настюк, Р.В.Шаповал та ін. Харків: Друкарня Мадрид, 2024. С. 105-115.
6. Ліпкан В.А. Державна ідентичність: до формування нового політико-правового концепта. *Проблеми реалізації прав, свобод і законних інтересів суб'єктів права в Україні* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (8 жовтня 2024 р., м. Київ, КНУТД) / відп. ред. А.Ю. Олійник, Ю. В. Оніщик. Київ : КНУТД, 2024. С. 289-295.
7. Зінорук М. М. Чинники впливу на забезпечення державної безпеки України на сучасному етапі. *Правові новели*. 2023. № 21. С. 7-16. DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2023.21.01>
8. Brzezinski, Zbigniew. *The Grand Chessboard: American Primacy and Its Geostrategic Imperatives*. New York : Basic Books, 1997. 256 p.
9. Bush Sr. clarifies 'Chicken Kiev' speech. URL: <https://web.archive.org/web/20170212111246/http://www.washingtontimes.com/news/2004/may/23/20040523-101623-2724r/>
10. Quarter of Americans fear civil war after election. URL: <https://www.thetimes.com/world/us-world/article/election-poll-2024-presidential-trump-harris-5zvlczh0k>
11. Axel de Vernou *Rediscovering Geostrategy*. URL: https://www.realcleardefense.com/articles/2023/04/01/rediscovering_geostrategy_891302.html

12. Кондратенко О. Геостратегічний вимір зовнішньої політики Російської Федерації : *монографія*. Київ : Київський університет, 2017. 607 с.
13. Гольцов А. Геополітичний вимір стратегії Російської Федерації на пострадянському просторі : *монографія*. Київ : ЦНЛ, 2018. 392 с.
14. Сивак Т. В. Стратегічні комунікації у системі публічного управління України : *монографія*. Київ : НАДУ, 2019. 338 с.
15. Романенко Є. Комунікативна політика держави: теоретико-методологічний аналіз : *монографія*. Київ : НАДУ, 2014. 400 с.
16. Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця : *монографія* / [В. Азарова та ін. ; за заг. ред. Л. Компанцевої]. Київ : НА СБУ, 2021. 500 с.
17. Становлення і розвиток системи стратегічних комунікацій сектору безпеки і оборони : *монографія* / Пилипчук В. Г., Компанцева Л. Г., Кудінов С. С., Доронін І. М., Дзьобань О. П., Акульшин О. В., Заруба О. Г. Київ : ТОВ "Видавничий дім "АртЕк", 2018. 271 с.
18. Почепцов Г. Г. Стратегічні комунікації: стратегічні комунікації в політиці, бізнесі та державному управлінні : *навч. посіб. для студ. і аспір.* Київ : Альтерпрес, 2008. 216 с.
19. Коник Д. Стратегічні комунікації: посібник для державних службовців. Київ : ТОВ „ОБНОВА КОМПАНІЇ”, 2016. 256 с.
20. Ліпкан В. А., Яковець А. В. Геостратегія сучасного Китаю : *монографія* / за загальною редакцією доктора юридичних наук, професора В. А. Ліпкана. Київ : В. А. Ліпкан, 2023. 384 с. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-97758-4-9>.